

Tata krijgt geen voorrang meer in rapporten

Bart Vuijk
bvuijk@mediahuis.nl

Umuiden ■ Milieugeputeerde Jeroen Olthoff van de provincie Noord-Holland wil dat Tata Steel van tevoren geen invloed kan uitoefenen op milieuraapporten, die door overheidsinstanties over het bedrijf of de omgeving ervan worden uitgebracht.

Hij wil dat bij milieuraapporten van bijvoorbeeld de GGD's of de Omgevingsdiensten de reactie van Tata Steel voortaan apart bij zo'n rapport wordt vermeld, in plaats van rechtstreeks in het rapport verwerkt. Datzelfde gebeurt per slot van rekening ook met reacties van organisaties van omwonenden. RIVM en Gezondheidsraad werken al op deze manier.

Dit zegt de gedeputeerde tegen deze krant, nadat bij omwonenden van de staalfabriek ophef is ontstaan over een nieuw GGD-rapport over de luchtkwaliteit rondom de staalfabriek.

Dit rapport wordt volgende week pas openbaar, maar op de voor iedereen toegankelijke website van Tata Steel wordt het al uitgebreid beschikbaar gemaakt in een blog van een medewerker van het bedrijf. Zij schrijft onder meer dat in het landelijk gelegen De Rijp meer fijnstof in de lucht zit dan in de wijken rondom de staalfabriek. Fijnstof is een belangrijke ziekteverwekker. Omwonenden lezen dit verhaal met verbazing, want hoe kan het dat de staalfabriek een rapport dat nog niet openbaar is, kennelijk al een hele tijd bezit?

Verdenking

Reeds in het concept-rapport had Tata Steel inzage, erkent de provincie tegenover deze krant. Of het bedrijf ook invloed heeft gehad op de inhoud, is niet duidelijk, maar die verdenking bestaat in de woonwijken rondom het bedrijf. Er wordt nu getwijfeld aan de onafhankelijkheid van milieuraapporten die met Tata Steel te maken hebben. Olthoff ontkent dat het rapport door de staalfabriek is beïnvloed. „Ik geloof in de integriteit van onze GGD's." Dat in de omgeving van de fabriek het beeld is ontstaan van een overheid die in de zak zit van de staalgigant, zal hij niet ontkennen. „Die beeldvorming is een feit. Maar dat het zo is, ontken ik niet tegelijk." Het wantrouwen bij veel inwoners in Wijk aan Zee, IJmuiden, en

Een van de milieusnuffelhokjes van de GGD aan de rand van het Tata-terrein.

FOTO DIRK-JAN PRINS

Ik geloof in de integriteit van onze GGD's

delen van Beverwijk was al groot. Deze woonwijken lijden onder overlast van stof (door onder meer graafregens), stank en lawaai. Dit wordt in verband gebracht met gezondheidsklachten. In 2018 heeft het RIVM geconstateerd dat de woonwijken in Wijk aan Zee vol liggen met voor de gezondheid kwalijke stoffen als lood, vanadium en mangaan, afkomstig uit graafregens en andere Tata-bronnen. Kinderen moeten daarom na buitenspe-

len hun handen goed wassen, waar schuwde het RIVM. De overheid doet sindsdien volgens veel omwonenden nog altijd veel te weinig om hen tegen de milieuvcontaminatie van de staalfabriek te beschermen.

De verklaring van de provincie is dat Tata Steel een van de milieusnuffelpalen bezit die gegevens aanlevert voor het milieuraapport. Om die reden heeft het bedrijf inzage in alle concepten van het rapport, en zou het staalbedrijf vanaf het begin van het milieuonderzoek zijn invloed kunnen uitoefenen op de resultaten, conclusies en aanbevelingen. De voorzinsage van Tata bij deze rapporten is volgens de provincie al 23 jaar zo geregeld.

Over de betrouwbaarheid van milieuraapporten en andere rapportages van Tata Steel is de laatste tijd al het nodige te doen. Dit is de derde keer in korte tijd dat Dorpsraad

Wijk aan Zee en milieustichting IJmondig de onafhankelijkheid van overheidsrapporten in twijfel trekken. Zo werd uit het recent gepresenteerde kankerincidentierapport in de IJmond van GGD Kennemerland elke vermelding over Tata Steel gaandeweg weggeglumd. Er kan zo geen link worden gelegd tussen de staalfabriek en het gegeven dat in de IJmond 27 procent meer mensen aan longkanker overlijden dan het landelijk gemiddelde.

Onopgemerkt

Onlangs ontdekte Dorpsraad Wijk aan Zee ineens een luchtkwaliteitsrapport uit 2018, opgesteld door GGD Amsterdam. In dat wel openbare rapport staat zonder omhaal van woorden dat Tata Steel verantwoordelijk is voor tachtig procent van het fijnstof in de IJmond. Dit rapport is echter twee jaar lang bij

Reactie van Tata Steel

Deze krant vroeg Tata Steel of er, behalve het aanleveren van meetgegevens, door het bedrijf nog meer invloed is uitgeoefend op het rapport van de GGD. Hierop gaf Tata Steel het volgende antwoord:

„Dit jaarlijks terugkerende rapport komt mede tot stand door data en meetgegevens van verschillende instanties zoals ook vermeld op de voorpagina en bovendien ook in alle versies van het rapport beschreven. Dit gebeurt al meer dan 20 jaar op deze wijze. Naast Tata Steel zijn de ODNZKG, OD IJmond, GGD, Provincie Noord-Holland en verschillende IJmondgemeenten betrokken bij de totstandkoming."'

iedereen onopgemerkt gebleven, en nooit met de IJmondgemeenten of omwonenden gedeeld.

Nu is er dus weer gedoe over een nieuw luchtkwaliteitsrapport, dat Tata al in zijn bezit blijkt te hebben voordat het officieel openbaar is gemaakt. Gedeputeerde Jeroen Olthoff baalt hiervan. „Ik ben heel ongelukkig dat Tata Steel hiermee naar buiten is gekomen, tegen alle afspraken in. Met die rapporten moet het voortaan anders. Ze moeten veel eerder naar buiten worden gebracht. Ook vind ik dat we moeten kijken naar de rol van Tata bij deze rapporten. Het gaat al jarenlang zo, maar die rol wil ik opnieuw bekijken om elke schijn van belangenverstrengeling in die rapporten te voorkomen. De burgers moeten hun overheid kunnen vertrouwen."'

Linda Valent van Dorpsraad Wijk aan Zee prijst de reactie van de gedeputeerde. Ze heeft over het rapport contact met Olthoff gehad. „Er valt nu bij mij meer op zijn plaats waar we ons de afgelopen tien jaar over hebben verbaasd. Het is een voorbeeld van de vanzelfsprekende invloed die Tata uitoefent en kan uitoefenen. Het is belangrijk dat de oude jongens krentenbrood-werkwijze verdwijnt en alle invloed. Al met al moet iedereen heel sterk in zijn schoenen staan om ongevoelig te zijn voor de beïnvloeding van Tata, met werknemers die deze cultuur normaal zijn gaan vinden"'

Lezersoproep: Waar werkt u het liefst?

Onderwijzers, verpleegkundigen, buschauffeurs en vele anderen hebben geen keuze: zij kunnen niet thuis werken. Maar voor de anderen geldt, zeker na de oproep van minister-president Rutte van afgelopen dinsdag: zoveel mogelijk thuiswerken.

Maar het is de vraag of u dat altijd prettig vindt. Misschien vindt u het juist wel fijn om weer naar kantoor te kunnen.

Hoe zit dat bij u? Werkt u liever thuis of op kantoor? En wat wil uw werkgever? Weet u wat uw rechten en plichten zijn als uw werkgever eist dat u op kantoor verschijnt? Wat kunt u als werk-

FOTO ANP/REMKO DE WAAL

nemer aan uw werkgever vragen?

We horen het graag van u voor een artikel dat we volgende week zaterdag publiceren. Stuur uw

ervaringen zo snel mogelijk naar bijlagereactie@mediahuis.nl onder vermelding van 'op kantoor werken'.

Zorgpersoneel voelt zich door overheid in de steek gelaten

Van onze verslaggever

Den Haag ■ Veel zorgpersoneel voelt zich in de steek gelaten door de overheid en door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) tijdens de eerste coronagolf. Dat meldt het 'Tijdschrift voor verzorgenden' op basis van een eigen enquête. 93 procent van de ondervraagden zegt dat er alleen oog was voor de intensive cares.

Zo moest veel zorgpersoneel in verpleeghuizen en in de thuiszorg gewoon aan het werk als ze coronaklachten hadden. Daarnaast was er

nauwelijks beschermende kleding. De verzorgenden denken dat er op die manier veel mensen zijn besmet in verzorgingshuizen. Meer dan de helft van het zorgpersoneel in verpleeghuizen en in de thuiszorg geeft aan niet klaar te zijn voor een tweede coronagolf. Ongeveer 70 procent van het ondervraagde personeel is vermoed in ruim de helft kampt met een slaaptkort. Een aantal ondervraagden is zelfs nog aan het herstellen van het coronavirus. Om wel klaar te zijn voor de tweede golf is meer personeel nodig en moeten er meer beschermingsmiddelen komen, vinden ze.